

Kolumnę dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Nasz Racibórz, nasza ekologia!

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja

Racibórz » Plany i priorytety działań w zakresie poprawy jakości powietrza w Polsce – pod tym hasłem 19 września w Mysłowicach odbyła się pierwsza konferencja prasowa Pawła Mirowskiego, nowo powołanego pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów do spraw programu „Czyste Powietrze” i efektywności energetycznej budynków, który pełni zarazem funkcję wiceprezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Przy okazji czwartej rocznicy uruchomienia programu „Czyste Powietrze” pełnomocnik szefa rządu podsumował dotychczasowe efekty tego wieloletniego projektu.

CZTERY LATA PROGRAMU „CZYSZTE POWIETRZE”. Nowy pełnomocnik premiera przedstawił na Śląsku dalszy plan walki ze smogiem

Poprawa jakości powietrza w Polsce to jedno z najważniejszych wyzwań cywilizacyjnych, przed jakim stoi obecnie nasz kraj. Dla osiągnięcia tego strategicznego celu, realizowanego przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wdrażanych jest równoległe kilka rządowych projektów wsparcia finansowego, w tym zwłaszcza sztandarowy, wieloletni program priorytetowy „Czyste Powietrze”, którego realizację rozpoczęto równo cztery lata temu – 19 września 2018 r.

Nad dalszym rozwojem tego flagowego projektu z docelowym budżetem w wysokości 103 mld zł, przewidującego do 2029 r. wymianę aż 3 mln tzw. kopciuchów na nowocześniejsze i bardziej ekologiczne źródła ciepła, od 8 września br. czuwa Paweł Mirowski, zastępca prezesa zarządu NFOŚiGW, który został nowym pełnomocnikiem Prezesa Rady Ministrów do spraw programu „Czyste Powietrze” i efektywności energetycznej budynków. Do jego zadań będzie należało nie tylko stałe doskonalenie projektu, ale przede wszystkim zapewnienie koordynacji działań administracji rządowej w ramach realizacji programu „Czyste Powietrze” oraz dalsza współpraca z realizatorami programu w terenie, czyli wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz jednostkami

samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi, które zajmują się poprawą jakości powietrza w Polsce.

– Objąłem nową funkcję w głębokim przekonaniu, że poprawa jakości powietrza w Polsce to jedno z najważniejszych wyzwań w naszym kraju, gdyż walka ze smogiem nie oznacza jedynie dbałości o stan klimatu i środowiska. To nade wszystkim wyraz troski o zdrowie Polaków i polepszenie codziennego komfortu ich życia, także poprzez inwestowanie w poprawę efektywności energetycznej budynków, ze środków dostępnych w ramach programu „Czyste Powietrze” – zaznacza Paweł Mirowski, pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów do spraw programu „Czyste Powietrze” i efektywności energetycznej budynków i jednocześnie wiceprezes NFOŚiGW. – Program „Czyste Powietrze”, który wdrażamy od czterech lat, jest właśnie przykładem takiego myślenia w kategoriach dobra wspólnego, gdzie na uwadze mamy względy zarówno ekologiczne i klimatyczne, jak i społeczne oraz zdrowotne, wpływające na jakość życia mieszkańców. Dotychczasowe efekty realizacji programu „Czyste Powietrze” są pozytywne i bardzo wymierne. Udało się do tej pory wymienić niemal 500 tysięcy węglowych „kopciuchów”, co w praktyce oznacza pół miliona nowych, ekologicznych, znacznie mniej

emisyjnych urządzeń grzewczych w gruntownie docieplonych domach – dodaje nowy pełnomocnik szefa rządu.

Program „Czyste Powietrze” funkcjonuje od czterech lat i cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem społecznym, zyskując z roku na rok jeszcze większą popularność wśród beneficjentów. Jest on skierowany do właścicieli i współwłaścicieli domów jednorodzinnych lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. Na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację domu można otrzymać do 30, 37 lub 69 tys. zł (podstawowy, podwyższony i najwyższy poziom dofinansowania zależny od osiąganego poziomu dochodu w gospodarstwie domowym) oraz do 47 lub 79 tys. zł przy dotacji z prefinansowaniem (podwyższony i najwyższy poziom dofinansowania). Dodatkowo w programie biorą udział banki, które w ramach Kredytu Czyste Powietrze oferują pomoc beneficjentom, bowiem dotacja z programu jest przeznaczona na częściową spłatę kapitału kredytu. Z kolei gminy, które na swoim terenie tworzą punkty konsultacyjno-informacyjne programu „Czyste Powietrze” służą poradą i wsparciem dla mieszkańców, aby mieli oni możliwość wyboru najefektywniejszego rozwiązania w zakresie doboru źródła ciepła i docieplenia domu – korzystając z dofinansowania dostępnego w ramach projektu. Do tej pory w programie „Czyste Powietrze” złożono już niemal 500 tys. wniosków na kwotę ponad 9,1 mld zł i wypłacono już ponad 3,4 mld zł.

Program priorytetowy „Czyste Powietrze” jest stale modyfikowany i udoskonalany – tak, aby można było jak najskuteczniej realizować jego główne założenie, którym jest wyraźna poprawa jakości powietrza w Polsce poprzez masową wymianę nieefektywnych kotłów na paliwa stałe na nowocześniejsze nisko i zero-

emisyjne, ekologiczne źródła ciepła – wraz z gruntownym ociepleniem jednorodzinnych budynków mieszkalnych. W lipcu br. został zapoczątkowana jego zmodyfikowana wersja pod umowną nazwą „Czyste Powietrze Plus”. W tej nowej odsłonie program stał się jeszcze bardziej dostępny poprzez zastosowanie mechanizmu prefinansowania inwestycji. Przede wszystkim jednak stał się atrakcyjniejszy dla osób o niskich dochodach, które często nie posiadają własnych środków finansowych, aby najpierw wyłożyć fundusze na realizację zadania, a dopiero później otrzymać ich zwrot.

Modyfikacja programu – wprowadzona z myślą o osobach najmniej zarabiających – zakłada, w przypadku prefinansowania inwestycji zwiększenie o 10 tys. zł maksymalnych kwot dotacji na prace remontowe realizowane w ramach części 2) i 3) programu „Czyste Powietrze”, czyli dotyczących osób o najniższych dochodach, uprawnionych do podwyższonego i najwyższego poziomu wsparcia. Obecnie maksymalna bezzwrotna dotacja w części 2) jest zwiększona z 37 do 47 tys. zł, a górny pułap dofinansowania w części 3) wzrósł z 69 do 79 tys. zł.

Warto podkreślić, że jednocześnie zostało wprowadzone nowe rozwiązanie finansowe, czyli wspomniane wyżej prefinansowanie. Dzięki niemu „z wyprzedzeniem” będzie można otrzymać aż do 50 proc. przewidzianej kwoty dotacji. Pieniądze z terytorialnie właściwego wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej będą teraz wpływać bezpośrednio na rachunek wykonawcy robót w terminie do 14 dni od daty zawarcia umowy o dofinansowanie. Wcześniej wypłata dotacji odbywała się w formie refundacji dopiero po zakończeniu części lub całości przedsięwzięcia.

– Wkrótce ogłosimy kolejną zmianę w programie „Czyste Powietrze”, które w moim

przekonaniu sprawią, że stanie się on jeszcze bardziej przyjaznym instrumentem, umożliwiającym uzyskanie atrakcyjnego wsparcia finansowego na wymianę „kopciucha” oraz gruntowną termomodernizację domu – zapowiada Paweł Mirowski, pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów do spraw programu „Czyste Powietrze” i efektywności energetycznej budynków, wiceprezes NFOŚiGW. – Przeprowadzimy aktualizację programu pod kątem finansowym, gdyż koszty inwestycji określone w czasie uruchamiania programu we wrześniu 2018 r. są nieadekwatne wobec obecnie panujących warunków rynkowych. Wymiana „kopciucha” to oczywiście podstawowy cel, ale zamierzamy też zachęcać wnioskodawców do wykonywania kompleksowego docieplenia domu, a więc poprawy jego efektywności energetycznej, co będzie objęte dodatkowym pakietem dofinansowania. Chcemy również umożliwić złożenie wniosku ponownie tym beneficjentom, którzy wcześniej skorzystali już z programu „Czyste Powietrze” i wymienili węglowego „kopciucha”, a teraz będą chcieli poddać dom termomodernizacji, aby przez to zużywać mniej mocno ostatnio droższego opału. W czasie obecnej, skomplikowanej sytuacji geopolitycznej i w warunkach kryzysu energetycznego, który ogarnął całą Europę, będziemy szczególnie uważnie śledzić sytuację społeczno-gospodarczą i reagować na potrzeby beneficjentów poprzez stosowne, społecznie niezbędne modyfikacje i uzupełnienia w programie „Czyste Powietrze” – podsumowuje pełnomocnik szefa rządu.

Konferencja pełnomocnika Pawła Mirowskiego została połączona z uroczystym podpisaniem pierwszej w województwie śląskim umowy w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie” pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach a gminą Mysłowice. Dokument potwierdził swo-

imi podpisami prezes zarządu WFOŚiGW w Katowicach Tomasz Bednarek i prezydent Mysłowic Dariusz Wójtowicz.

Program „Ciepłe Mieszkanie” to nowy projekt na rzecz poprawy jakości powietrza w Polsce, ogłoszony 21 lipca br. Budżet programu wynosi 1,4 mld zł, które za pośrednictwem wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej trafią do gmin, aby następnie wesprzeć inwestycje podejmowane w budynkach wielorodzinnych. Celem realizacji dofinansowywanych przedsięwzięć jest polepszenie stanu powietrza poprzez wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i podniesienie efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych w odniesieniu do poszczególnych lokali.

Dotacja obejmuje koszty instalacji nowych źródeł ciepła spełniających wymagania programu, do których należą: kocioł gazowy kondensacyjny, kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, ogrzewanie elektryczne, pompa ciepła powietrze/woda lub pompa ciepła powietrze/powietrze albo podłączenie lokalu do wspólnego efektywnego źródła ciepła. Dodatkowo możliwe jest wykonanie instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, wymiana okien i drzwi, a także wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.

Beneficjentem końcowym w programie „Ciepłe Mieszkanie” jest osoba fizyczna posiadająca tytuł prawny do lokalu w wielorodzinnym budynku mieszkalnym i spełniająca kryteria dochodowe określone w programie. Rozliczenie inwestycji następuje natomiast przez gminę, która wcześniej podpisuje umowę z terytorialnie właściwym WFOŚiGW, otrzymując dzięki temu 100% środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań zgodnych z programem przez beneficjentów końcowych.